5 BANI EXEMPLARUL.—ANUL XXXIV.— N-rul 269

Ediţia de dimineaţă

MIERCURI 28 (11) SEPTEMBRIE 1916

UNIVERSUL

CELE DIN URMĂ STIRI DIN LUMEA ÎNTREAGĂ
TELEGRAFICE ŞI TELEFONICE
Redacţia şi Administraţia: Bucureşti, str. Brezoianu, 11

ABONAMENTE

ROMÂNIA		STRĂINĂTATE
Lei		Lei
4.65	3 luni	10.-
9.15	6 luni	20.-
12.—	Un an	40.-

ANUNCIURI
PAGINA III
corp. 7 Bani 60
pag. IV 60
şi reclame 3,50 linia
Anunturi sau informatiuni mortuare după mărime dela 60-150 lei

Fondator:
LUIGI CAZZAVILLAN

Directori:
VIRGIL N. DĂRĂSCU şi STELIAN POPESCU

LUPTE de ARTILERIE LANGA ZIMNICEA

Revolutia din Grecia

Un consiliu al miniştrilor aliaţi la Atena

Roma, 23. — „Le Matin" află din Atena: O conferinţă a avut loc între miniştrii puterilor Inţelegerei şi comandantul flotelor aliate aflătoare în apele Greciei. După un examen amănunţit al situaţiei înaltul sfat a luat foarte importante hotărîri.

Reşedinţa guvernului provizoriu

Paris (data suprimată de censură). — După o telegramă din Salonic, nu s'ar fi luat încă nici o hotărîre cu privire la instalarea guvernului provizoriu. Se vorbeşte de Mytilene sau Salonic. Deocamdată, guvernul rămîne la Caneea, aşteptind desfăşurarea evenimentelor. (Agenţia Radio).

O conferinţă a miniştrilor Inţelegerei

Paris (data suprimată de censură). — *Eri, în timpul nopţei, a fost la legaţiunea britanică din Atena un consiliu al miniştrilor Inţelegerei, la care a asistat şi amiralul francez d'Artiges du Fournet. Consiliul a examinat măsurile ce trebuesc luate şi cari vor fi foarte serioase.* (Ag. Radio).

Plecarea voluntarilor greci la Salonic

Paris (data suprimată de censură).—O telegramă din Atena anunţă că 200 de soldaţi şi ofiţeri s'au îmbarcat eri pentru Salonic. Ei au fost aclamaţi de mulţime. Marinarii şi soldaţii, însărcinaţi de a împiedica îmbarcarea lor, s'au unit în mare parte cu ei.

Regele Constantin a primit eri pe d-nii Skuludis şi Rufos. (Ag. Radio).

Criza ministerială

Paris, 25. — Ni se comunică din Atena că d. Stefano, deputat, fost ministru şi directorul cabinetului politic al regelui, ar fi însărcinat cu formarea noului cabinet.

Se stabileşte o legătură între necesitatea măsurilor destinate a garanta libertatea şi siguranţa trupelor aliate şi faptul că amiralul francez d'Artiges du Fournet a asistat la ultima conferinţă a miniştrilor Inţelegerei. Ar fi vorba de a se asigura liniştea armatei şi ordinea politică, punînd capăt procedeelor suspecte, spionajului şi exceselor ligei rezerviştilor. (Ag. Radio).

Controlul Aliaţilor

Paris, 25. — Miniştrii Inţelegerei au comunicat eri guvernului grec că transmiterea telegramelor cifrate în Germania şi aliatele sale este interzisă. (Agenţia Radio).

Speranţele unei administraţii naţionale par a se prăbuşi

Londra, 23. — Corespondentul din Atena al ziarului „Morning Post" spune că nici pînă acum nu s'a ivit vre-un semn că criza politică să fie pe sfîrşite. In cercurile militare se crede că generalul Vossos va primi să formeze un „Cabinet de Serviciu". D. Diamantidis aparţinînd partidului venizelist şi fost ministru de comunicaţii în ultimul guvern liberal, a fost consultat de rege şi i-a declarat că refuză să intre în noul cabinet. De asemenea şi d. Thatsos tot venizelist a publicat prin ziare că refuză şi el să facă parte din noul cabinet, aşa în cît pare că speranţele unei administraţii naţionale se prăbuşesc.

Corespondentul din Samos al aceluiaş ziar spune că comandantul unui vas de războiu englez ancorat în acest port a făcut o vizită oficială lui Venizelos conform instrucţiunilor primite de la guvernul britanic. (A.T.E.).

Congresul
coloniilor greceşti

Lyon, 26. — Relativ la congresul coloniilor greceşti, întrunite alaltăieri la Paris, în şedinţă extraordinară, ziarele observă că congresul acesta reprezintă tot ce are Grecia mai sănătos, mai robust, mai patriot şi mai puternic în lumea întreagă. Coloniile greceşti din străinătate cuprind printre membrii lor pe cetăţenii cei mai distinşi şi mai bogaţi, iar totalitatea lor formează, în afară din regat, o mulţime comparabilă, prin număr şi importanţă, cu regatul însuşi; ele au înzestrat regatul şi capitala cu instituţiuni de binefacere. Nu se poate înţelege elenismul fără aceste colonii.

Presa italiană
despre trecerea Dunării de către armata română

ROMA, 24. — Ziarele italiene, comentînd demonstraţia strategică săvîrşită de trupele române pe ţărmul drept al Dunărei, constată că trecerea Dunărei reprezintă o operaţie de primul ordin, care are îndoită însemnătate: militară şi morală. Trecerea unui mare fluviu ca Dunărea, e întotdeauna o întreprindere grea, dar românii au trecut fluviul cu atît de mare repeziciune în cît au surprins pe duşman; această dovadă de pregătire, de elasticitate şi de bună conducere, ca şi faptul nu mai puţin însemnat că romînii, după ce şi-au împlinit menirea, au putut să se retragă nestingheriţi de duşman, alcătueşte succesul militar al operaţiunei.

Apoi faptul că iniţiativa statului major român a putut surprinde pe inamic, constitue succesul moral al acestei acţiuni, căci bulgaro-germanii îşi vor putea da seamă că un asemenea duşman e în stare să le pregătească surprizele cele mai neplăcute.

(A. T. I.)

Românii din America
şi războiul nostru

„America", organul societăţilor române de ajutor şi cultură din America, în numărul său 70 cu data de 18 (31) August, publică în pagina I-a un entusiast articol intitulat: „A sunat toxinul! A sosit ceasul desrobirii!"

Estragem următoarele din acest articol:

„Sus s'avem inimile. A sunat toxinul. A sosit ceasul desrobirii şi idealul nostru scump, sfînt, unirea neamului, străluceşte viu înaintea noastră.

„România a declarat războiu Austro-Ungariei. Armata română cu braţul ei de fier va sdrobi lanţurile seculare ale robiei ungureşti.

„Plaiurile române se vor uni. Carpaţii nu vor despărţi un neam care este unit sufleteşte. Mormântul lui Ştefan cel Mare va fi în România mare. Trăiască România mare una şi nedespărţită.

„Sus să avem inimile.

„Tot ce este român şi simte româneşte să salute cu bucurie ziua cea mare, ziua cea frumoasă şi sfîntă, cînd a sunat buciumul de alarmă, chemînd la arme plăieşii lui Ştefan şi dorobănţimea lui Mihai."

Intr'un alt articol, ziarul îndeamnă pe românii din America să strîngă bani pentru trebuinţele războiului şi pentru ajutorarea fraţilor greu încercaţi din Ardeal şi Bucovina.

Imprumutul francez

Paris, (dată suprimată de censură). — Prima zi a împrumutului se anunţă cu mult succes, cu toate că rezultatele nu sunt încă cunoscute. La Banca Franţei a fost o adevărată defilare nesfîrşită de subscriitori.

De opt zile încoace, numeroşi clienţi ai Băncei avînd depozite sau compturi-curente, au dat ordine prin scrisori, ceeace a constituit una din părţile contributive cele mai importante. Numeroşi posesori de livrete de economie au depus pentru împrumut întreaga avere cuprinsă în livretele lor. Patriotismul împreună cu interesul particular a dat zilei de eri strălucirea unei frumoase manifestări a armatei economici.

Primele ştiri sosite din America şi Anglia semnalează graba subscriitorilor din aceste ţări.

După ultimele informaţiuni pe care le primim din Franţa întreagă, a doua zi a avut un succes şi mai mare ca cea dintîi. Subscrierile în numerariu sunt într'o proporţie importantă şi vărsămintele în aur efectuate la Banca Franţei se măresc în mod vădit.

La Atena, împrumutul francez a obţinut frumos succes, mai cu seamă în ceea ce priveşte subscrierile făcute de clasa mijlocie. (Agenţia Radio).

Uber alles

In trecut erau o spaimă
Hunii, turcii şi avanii,
Iasă azi, cu dreaptă faimă,
Uber alles sunt germanii.

N. T.

EROII NOŞTRI

Locotenentul de grăniceri Vintilă Georgescu

Locotenentul Marin Bureţia din reg. 43 infanterie

S.-locot. Ion G. Dumitrescu licenţiat în filozofie

L-t de rezervă D-tru T. Iliescu din reg. 2 Romanaţi No. 19

LAZI CU EXPLOSIBILE
IN GRADINA LEGAŢIEI GERMANE

Autorităţile noastre ştiau, de multă vreme, că toţi agenţii diplomatici germani cari veneau la noi în ţară, aduceau pe sub ascuns, însemnate cantităţi de explosibile.

Cele mai multe din aceste contrabande au fost date pe faţă, dar un transport a fost lăsat să treacă pentru a se vedea ce se va face cu el.

S'a stabilit că acel transport, după ce a fost dus într'un anumit loc, a fost trimes la legaţia germană. Pe de altă parte, se ştia cu siguranţă că personalul legaţiei, la plecare, nu luase acele lăzi.

De aceea d. Corbescu, prefectul poliţiei Capitalei, a dispus să se facă o anchetă. S'au făcut săpături în grădină şi s'au găsit lăzi cu explosibile, iar în altă ladă, pe adresa ataşatului militar bulgar s'a găsit o mare cantitate de fiole cu microbii răpciugei.

Toate lăzile erau pecetluite cu pecetia ministerului de externe din Berlin.

Săpăturile s'au făcut în faţa secretarului legaţiunei americane, căci după cum se ştie, legaţia americană reprezintă interesele supuşilor germani. Secretarul legaţiunei americane a şi iscălit un proces-verbal în această privinţă.

— Noui amănunte —

Eri am avut ocazia să vedem lăzile cu explozibile care au fost dezgropate din grădina legaţiunei germane din Capitală.

S'au găsit 50 pachete cu ecrasită cari erau împachetate în 6 lăzi mari. Toate aceste lăzi fuseseră expediate de consulatul german din Braşov, care se înfiinţase în acest oraş dela frontiera noastră numai cu scopul de a face spionaj şi a trece în ţară diferite valize diplomatice, în cari se aflau mari cantităţi de materii explozibile. Toate pachetele de ecrasită — fiecare cîntăreşte 1 kgr. — poartă peceţi şi etichete germane.

A 7-a ladă cuprinde o enormă cantiate de fiole, de provenienţă germană, cu microbii morvei. Fiecare fiolă este învelită într'o hîrtie pe care sunt imprimate instrucţiunile pentru întrebuinţare în limbile germană şi rusă. In instrucţiune se spune că o singură fiolă ajunge spre a otrăvi 200 cai, turnînd conţinutul peste fînul sau în apa ce se dă cailor.

Lada aceasta cu fiole fusese adresată ataşatului militar bulgar Samargieff, pentru a o încredinţa spionului bulgar Cristea Costoff. Acest spion era de multă vreme pus în urmărire de Siguranţa Statului, ba el a fost chiar şi arestat cu mult înainte de declararea războiului, dar a reuşit să scape fiind trecut pe lista legaţiunei germane ca făcînd parte din personalul acesteia şi a părăsit ţara odată cu principalul organizator al acestor ticăloşii, von Busche.

D. prefect Corbescu, în prezenţa d-lui Andreews, primul secretar al legaţiunei Statelor Unite, a lăsat să se fotografieze lăzile, peceţile, adresele cui erau destinate, etc.

Deasemenea s'au luat declaraţiuni celor doi intendenţi dela legaţiunea germană, cari au confirmat că au îngropat lăzile din ordinul ataşatului de legaţiune Rheinbahen.

Graţie vigilenţei Poliţiei Capitalei şi a Siguranţei Statului, opera infernală a spionilor teutoni şi bulgari a putut fi dejucată, parte prin arestarea la timp a principalilor autori, iar parte prin măsurile severe luate pentru supravegherea uneltirilor complicilor.

Inreaga această ticăloşie a bulgaro-germanilor va fi adusă la cunoştinţa tuturor statelor spre a se arăta de ce mijloace uzează ei pentru a distruge populaţia pacinică a Capitalei.

Cercetările continuă. Se bănueşte că spionii din România sunt în legătură cu o altă bandă stabilită în Rusia.

Ce spune Dillon
despre armata română

Londra, 23 Septembrie. — D-rul Dillon spune în ziarul „Daily Telegraph" că: armatele române s'au purtat cu cel mai mare curaj şi isprăvile lor în scurta lor activitate militară sunt admirabile. Nu se poate aştepta în actualele condiţiuni fapte de arme mai însemnate. (Agenţia Telegrafică Engleză).

ZILE DE RAZBOI

Tu la mine prizoner

Avem şi noi războiul nostru anecdotic. Aceasta explică, firea vioaie a românului, care şi în faţa primejdiei găseşte o vorbă de duh.

O scenă nostimă, care merită să fie fixată, s'a petrecut într'un sat, pe frontul de sud.

Vitejii noştri, cu armele în piramidă, steteau de sneave în tabăra lor. Glumele sburau în jurul lor ca nişte proiectile, dar voinicii noştri le salutau cu aceeaşi agerime de spirit care caracteriză rasa latină.

Un turc bine armat, se înfăţişează de odată în faţa ofiţerului:

— „Tu la mine prizoner!"

Ofiţerul, foarte surprins dar liniştit, îi răspunde:

— „Dă arma".

Turcul, care ştia două vorbe româneşti, căci fusese, probabil, bragagiu la noi, predă arma.

— „Acum, poţi să pleci, căci n'avem nevoe de tine!"

Turcul însă insistă:

— „La mine prizoner aici!"

Văzînd că nu e chip să rămînă la noi, bănuit probabil de o stratagemă de spion, a doua zi se prezintă din nou cu alţi şase turci:

— „Acuma bun la mine prizoner aici. Adus şapte prizoner?"

S'a rîs mult pe socoteala acestui turc care a adus şi alţi prizonieri cu el. Aceasta dovedeşte însă starea de lucruri din lagărul duşman. Turcul a povestit în urmă lipsurile ce duc armatele duşmane şi populaţiunea. Soldaţii preferă să se predea de bunăvoe de cît să mai lupte într'un războiu unde nu le suride de cît norocul morţii atunci cînd n'au prilejul s'ajungă prizonieri.

Şi cîţi alţii nu vor fi venind încă dintre duşmanii noştri cari să strige:

— „La mine prizoner aici!"

L. I.

Serbare la Sorbona
în onoarea României

— *Radiogramă* —

Lyon, 26. — Sub preşedinţia d-lui Lahovary, ministrul plenipotenţiar al României şi a d-lui G. Leygues, preşedintele comisiunei afacerilor străine, o mare manifestare de artă şi de patriotism s'a făcut azi după amiazi la Sorbona, în onoarea României. D. Damilier, subsecretar de stat şi la artele frumoase, reprezenta guvernul.

„Franţa, a zis d. Damilier, a aflat cu nespusă bucurie noul ajutor ce se aduce acelora care luptă pentru libertatea popoarelor, şi a aflat-o fără surprindere, căci nu s'a îndoit nici odată de România".

D. Lahovary a răspuns felicitîndu-se că i se oferă ocaziunea să vorbească în acea casă ilustră a Franţii. A salutat evenimentul glorios şi fecund prin care amicia franco-română s'a transformat în alianţă".

Oraş persan
ocupat de ruşi

PETROGRAD, 24. — In Persia, armatele noastre au intrat în Enirec-Kaşan.
(Westnik).

Războiul submarin

Paris, 25. — Guvernele statelor aliate au publicat un memorandum prin care se exclud submarinele de la beneficiul regulamentelor relative la admiterea şi staţionarea vaselor în porturile neutre. (Agenţia Radio)

MARELE CARTIER GENERAL

Comunicat oficial No. 43

Din 26 Sept. 1916, ora 7 dim.

FRONTUL de NORD şi NORD-VEST

Intre Căliman şi Sepsi-Sângeorgiu lupte de patrule.

In regiunea Braşovului, am fost nevoiţi a ne retrage la ieşirile Nord ale defileurilor Carpaţilor.

In defileul Câineni şi Jiul, mici acţiuni de infanterie şi artilerie, favorabile nouă.

FRONTUL DE SUD

Violentă acţiune de artilerie la Est de Zimnicea.

In Dobrogea, focuri de artilerie şi acţiuni de patrulă.

SITUAŢIA MILITARA

Pe toate cele şase fronturi ale Aliaţilor noştri, acţiunea militară îşi urmează cursul, ici mai încet, dincolo mai repede, după împrejurări.

Frontul oriental nu ne-a adus nimic important; ruşii sunt angajaţi în mai multe lupte cu austro-germanii, respingînd contraatacurile acestora şi continuînd presiunea. Se aşteaptă pe zilele astea rezultate mai apreciabile.

Acelaş lucru pe frontul apusean, unde anglo-belgo-francezii îşi menţin cîştigul, urmînd să apese asupra liniilor germane.

Mai activ e frontul italian, după ultimele depeşi; trupele italiene au înaintat binişor dela 4 la 7 Octombrie st. n., respingînd cîteva atacuri austro-ungare şi ocupînd ambele piscuri ale Colbriconului, o puternică întăritură duşmană de pe Costabella şi un vîrf înalt de 2450 metri în zona Avisio-Vanoi-Cismon.

Depeşile dela comandamentul rus din Caucaz arată că trupele ruseşti au ocupat Petra-Kale şi înaintează în Persia. De pe frontul acesta vine vestea că dezertările se înmulţesc în armata turcă.

Ştirea cea mai importantă ne-o dă frontul macedonean: Aliaţii sunt la 15 klm. de Monastir, punctul cel mai delicat pentru bulgari; ne putem deci aştepta pe curînd la lucruri însemnate.

In Albania, italienii înaintează pe două linii, dela Valona şi de la Santi-Quaranta, strîngînd astfel cleştele în coasta bulgarilor şi austro-ungarilor.

SITUAŢIA DIPLOMATICA

Atenţiunea tuturor beligeranţilor fără deosebire e îndreptată spre cele ce se petrec în Grecia. Ţara aceasta are acum două guverne: unul oficial la Atena, al cărui prestigiu scade zi cu zi, altul naţional (nu zicem revoluţionar) la Canea, a cărui putere creşte necontenit.

Pe cînd lăzile visteriei din Atena se golesc şi militarii, soldaţi şi ofiţeri, părăsesc steagul regelui Constantin, guvernul naţional încasează dările şi a ajuns, în cîteva zile, să aibă o armată. Cum nu se poate întîmpla nimic ce să oprească mersul acesta al lucrurilor, e vădit că foarte curînd guvernul regelui Constantin va fi silit să cedeze şi Grecia va intra şi ea în războiu, complectînd cercul de fier în jurul bulgarilor.

Ştirile sosite pe cale indirectă din Germania şi Austro-Ungaria arată că situaţiunea în ţările acestea e foarte grea. E turburare nu numai în lumea politică, în sînul căreia se produc desbinări şi lupte aprige, dar şi în straturile mari ale poporului, care începe să manifesteze violent pe stradă şi se încaieră cu poliţia — cum a fost săptămîna trecută la Berlin, Dresda şi alte oraşe germane — lăsînd morţi şi răniţi.

Trebuie să mai semnalăm stăruinţa ce pune presa italiană şi franceză pentru intensificarea acţiunii Aliaţilor în Balcani, spre a se putea da lovituri mai energice.

ip.

SCENE DIN RAZBOI

„Sunt Mihai Viteazu"

Sunt ostaşi bravi, cari săvîrşesc actele lor eroice cu sobrietate, cu fruntea încruntată şi cu pătrunderea intimă că făptuesc o datorie sfîntă pentru patrie.

Sunt alţii, cari săvîrşesc aceleaşi acte măreţe cu zîmbetul pe buze, cu gluma în suflet, cu nepăsarea pentru urmări, ca şi cum ar fi prea firesc să fie bravi, fiindcă nu pot face altfel.

Printre aceştia din urmă e şi distinsul nostru colonel Zizi Cantacuzino, care parcă ar fi un erou din cruciade şi în care eroismul a pornit chiar din ziua cînd a venit pe lume.

Cîte fapte nobile n'a săvîrşit acest brav ofiţer cu zîmbetul pe buze şi cu o indiferenţă ce ne-a uimit adesea? Ceeace dovedeşte că instinctul faptelor nobile e născut într'însul, iar nu pornit din porunceală.

Şi cînd dînsul propovăduia în cercurile sale intime războiul, cine a putut sta la îndoială că Zizi Cantacuzino nu va fi dintre cei dintîi cari vor intra în luptă, aşa cum o cerea, aşa cum o făgăduia, şi că va lupta eroic.

Şi, într'adevăr, în ziua care s'a declarat războiul, colonelul Zizi Cantacuzino, în fruntea bravilor săi grăniceri, a fost printre cei dintîi care a păşit dincolo de Carpaţi, înaintînd neîncetat cu oamenii săi pentru cucerirea pămîntului nostru sfînt.

Pe drum spre Braşov, colonelul Cantacuzino vede un castel.

— Cui aparţine acest castel? întreabă el.

Călăuza îi răspunde că aparţine unui nobil graf, din înalta aristocraţie ungară.

— Bateţi la poarta castelului, şi, dacă graful e acasă, spuneţi-i să vie în întîmpinarea mea cum prescrie codul nobleţei ca învinsul să iasă în faţa celui învingător, ordonă comandantul regimentului, cu zîmbetul pe buze şi cu bunătatea ce-l caracterizează.

Ordinul fu executat, dar ofiţerul trimis în castel raportă că, deşi graful e acasă, refuză să iasă înaintea colonelului român.

— I-aţi explicat cine suntem şi de ce ne aflăm aci?

— Nu, d-le colonel, nu i-am spus de cît să vie înaintea d-stră, fiindcă mi-am dat seama că trebue să ştie de ce ne aflăm aci.

BIBLIOTECA UNIVERSITĂŢII IAŞI